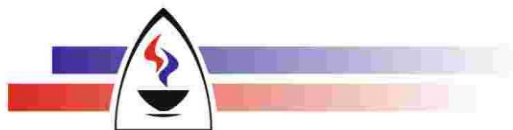

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Střední škola hotelová a služeb Kroměříž
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0911
Autor	Ing. Anna Grussová
Název šablony	VY_32_INOVACE 27_EKO
Název DUMu	EKO.2706.4F
Stupeň a typ vzdělávání	Odborné vzdělávání
Vzdělávací oblast	Společenské vědy
Vzdělávací obor	Ekonomika III.
Vzdělávací okruh	Základy ekonomiky
Druh učebního materiálu	Prezentace
Cílová skupina	Žák, 16 - 19 let
Anotace	Prezentace seznamuje žáky se základy ekonomiky, podrobně se zabývá ze zákona povinným pojištěním.
Speciální vzdělávací potřeby	PC, POWER POINT, dataprojektor
Klíčová slova	Sociální pojištění, správa sociálního zabezpečení, sazby pojistného, důchodové, nemocenské, státní politika zaměstnanosti.
Datum	1. 11. 2012

Střední škola hotelová a služeb
Kroměříž

Povinné pojištění – sociální pojištění

Sociální pojištění

- ❑ slouží pro tzv. **transfery obyvatelstvu** tj. přerozdělení části příjmů výdělečně činných obyvatel těm, kteří pracovat z určitých důvodů nemohou
 - ❑ je určeno zejména sociálně slabším občanům jako jsou děti, studující, nemocní, nezaměstnaní, důchodci apod.)
 - ❑ patří k největším položkám příjmů státního rozpočtu.
 - ❑ Problematika sociálního pojištění je řešena na základě samostatných zákonů a vyhlášek.
 - ❑ Příjmy z tohoto pojištění má na starosti státní instituce – **Správa sociálního pojištění**.
-

Členění sociálního pojištění

- ❑ **nemocenské pojištění** – jsou z něj vypláceny dávky nemocným zaměstnancům – tzv. **nemocenské dávky** (když je pracovník nemocný a nemá příjmy, aby měl z čeho žít)
 - ❑ **důchodové pojištění** – jsou z něj vypláceny **důchody** lidem, kteří na ně mají nárok po splnění určitých kritérií
 - ❑ **příspěvek na státní politiku zaměstnanosti** – je určen pro **podporu nezaměstnaných, vedených na Úřadu práce**, stát z něj také financuje aktivní opatření boje s nezaměstnaností.
-

Nemocenské pojištění

- ❑ Slouží jako náhrada mzdy v době, kdy zaměstnanec nemůže pro nemoc, úraz nebo z důvodu karantény dočasně pracovat
 - ❑ účast zaměstnanců na tomto pojištění je ze zákona povinná
 - ❑ OSVČ si mohou toto pojištění platit dobrovolně
 - ❑ vyplácí se z něj:
 - ❑ nemocenská
 - ❑ peněžitá pomoc v mateřství
 - ❑ ošetřovné (tzv. paragraf)
-

Důchodové pojištění

- ❑ povinnou účast na pojištění mají všechny osoby výdělečně činné (tedy zaměstnanci i OSVČ), pokud druh výdělečné činnosti zakládá jejich účast na pojištění
- ❑ pro nárok na důchod je potřebná **doba pojištění**, v současné době 29 let **a dosažení důchodového věku**
- ❑ vyplácí se z něj:
 - ❑ starobní důchody – věk pro odchod do starobního důchodu závisí na pohlaví a počtu vychovaných dětí
 - ❑ invalidní důchody (plně invalidní, částečně invalidní)
 - ❑ pozůstalostní důchody (vdovský, vdovecký, sirotčí)

Úkol: zjistěte, kdy budou mít nárok na důchod vaši rodiče.

Potřebná doba pojištění se postupně prodlužuje, v současné době podle ust. § 29 odst. 1 ZDP činí:

dosažení důchodového věku:

potřebná doba pojištění činí:

před rokem 2010

25 let

v roce 2010

26 let

v roce 2011

27 let

v roce 2012

28 let

v roce 2013

29 let

v roce 2014

30 let

v roce 2015

31 let

v roce 2016

32 let

v roce 2017

33 let

v roce 2018

34 let

po roce 2018

35 let

Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

- ❑ povinnou účast na tomto pojištění mají všechny osoby výdělečně činné (tedy zaměstnanci i OSVČ), pokud druh výdělečné činnosti zakládá jejich účast na pojištění
 - ❑ nárok na dávku v případě ztráty zaměstnání mají všechny osoby, které byly v posledních dvou letech alespoň **12 měsíců** pojištěni
 - ❑ **výše podpory v nezaměstnanosti v roce 2013 je závislá od věku uchazeče:**
 - ❑ do 50 let věku 5 měsíců,
 - ❑ nad 50 do 55 let věku 8 měsíců,
 - ❑ nad 55 let věku 11 měsíců.
-

Poplatníky sociálního pojištění jsou:

- ❑ **zaměstnavatelé**– fyzická nebo právnická osoba, s trvalým pobytem či sídlem na území ČR
 - ❑ **zaměstnanci**– tj. osoby, které jsou v pracovním poměru na základě pracovní smlouvy (případně na základě dohody o pracovní činnosti a další skupiny osob vyjmenované v zákoně).
 - ❑ **OSVČ**– mají povinnost platit si pojistné na důchodové zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, avšak nemocenské pojištění platí dobrovolně.
-

Výše odvodů pojistného na sociální pojištění:

- ❑ jsou stanoveny procentní sazbou z vyměřovacího základu, zjištěného za rozhodné období.
- ❑ U zaměstnaneckého poměru je vyměřovacím základem hrubá mzda zaměstnance, ze které odvádí:

	Zaměstnanec:	Zaměstnavatel:
na:		
nemocenské pojištění	0 %	2,3 %
důchodové pojištění	6,5 %	21,5 %
příspěvek na st. pol. zaměstnanosti	0 %	1,2 %
Celkem:	6,5 %	25,0 %

- ❑ **Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)** vypočítávají výši povinných odvodů z daňového základu předchozího zdaňovací období. Pokud nedosáhnou ani minimálního pojistného (např. jejich příjmy jsou nižší nebo rovny výdajům) mají jej stanoven zákonem:
 - ❑ ty které vykonávají **hlavní** samostatnou výdělečnou činnost mají stanovenou minimální měsíční zálohu pro rok 2013 ve výši **1 890 Kč**.
 - ❑ OSVČ vykonávající **vedlejší** výdělečnou činnost zaplatí na zálohách minimálně **756 Kč** měsíčně.
-

Opakování předchozí učební látky:

1. Které druhy povinných pojištění znáte?
 2. K čemu slouží sociální pojištění?
 3. Které dávky jsou ze sociálního pojištění vypláceny?
 4. Kdo povinně odvádí pojistné na sociální pojištění?
 5. Jak velké příspěvky na sociální pojištění hradí zaměstnavatel za své zaměstnance?
 6. Kolik procent ze mzdy odvádí zaměstnanec na pojistné sociálního pojištění?
 7. Máte představu v kolika letech podle současně platných zákonných norem budete mít nárok na starobní důchod?
-

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BIŇOVEC Karel. *Přehled učiva k maturitní zkoušce z ekonomiky*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004. 296 s. ISBN 80-7168-747-2.
- [2] HERČÍKOVÁ Jana; ŠAMSOVÁ Lenka. *Ekonomika pro střední a vyšší hotelové školy 1*. 1 vyd. Praha: Fortuna, 2003. 144 s. ISBN 80-7168-827-4.
- [3] KLÍNSKÝ, Petr; MÜNCH, Otto. *Ekonomika pro obchodní akademie a ostatní střední školy 1*. 2 vyd. Praha: Fortuna, 2002. 184 s. ISBN 80-7168-831-1.
- [4] KLÍNSKÝ, Petr; MÜNCH, Otto. *Ekonomika pro obchodní akademie a ostatní střední školy 2*. 2 vyd. Praha: Fortuna, 2003. 200 s. ISBN 80-7168-689-1.
- [5] KLÍNSKÝ, Petr; MÜNCH, Otto. *Ekonomika pro obchodní akademie a ostatní střední školy 3*. 5 vyd. Praha: EDUKO, 2012. 236 s. ISBN 978-80-87204-61-0.
- [6] KLÍNSKÝ, Petr; MÜNCH, Otto. *Ekonomika pro obchodní akademie a ostatní střední školy 4*. 1 vyd. Praha: Fortuna, 2003. 200 s. ISBN 80-7168-862-2.
- [7] MAREŠOVÁ Eva; SMETANA František. *Ekonomika pro střední a vyšší hotelové školy 2*. 1 vyd. Praha: Fortuna, 2000. 224 s. ISBN 80-7168-730-8.
- [8] ŠVARCOVÁ Jana. *Ekonomie - stručný přehled 2003/2004*. Zlín: CEED, 2003. ISBN 80-902552-8-0
-